

PROGRAMACIÓN

DEPARTAMENTO DE

RELIXIÓN E MORAL

CATÓLICA

- I.E.S.P. “XOSÉ NEIRA VILAS” (OLEIROS)
- DEPARTAMENTO DE RELIXIÓN E MORAL CATÓLICA
- CURSO 2022 - 2023

PROFESOR E XEFE DO DEPARTAMENTO:

MARÍA TERESA FERNÁNDEZ SOTO

1.- ÍNDICE

MODELO DE ESQUEMA PARA AS PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS

1.- ÍNDICE

2.- INTRODUCCIÓN

3.- PROGRAMACIÓN PARA ESO

3.1. COMPETENCIAS BÁSICAS

3.2. OBXECTIVOS

3.2.1. OBXECTIVOS XERAIS DA ETAPA

3.2.2. OBXECTIVOS XERAIS DE ÁREA

3.3. DESENVOLVEMENTO DA PROGRAMACIÓN POR CURSOS

3.3.1. ESO

3.3.1.1. ESQUEMA

A) Bloques e unidades didácticas

B) Temporalización (sesión, trimestres,...)

C) Distribución de probas, data de avaliacións

3.3.1.2 DESENVOLVEMENTO POR UNIDADES

A) Obxectivos

B) Contidos

C) Criterios de avaliación

D) Competencias básicas

E) Mínimos esixibles

4.- PROGRAMACIÓN PARA O BAC

5.- AVALIACIÓN

5.1. AVALIACIÓN

5.2. CRITERIOS DE AVALIACIÓN

5.3. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

5.4. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

5.5. CRITERIOS DE PROMOCIÓN

6.- MECANISMOS DE RECUPERACIÓN (recoller alumnos que non se presenten aos exames)

7.- PROGRAMA DE REFORZO PARA A RECUPERACIÓN DA MATERIA PENDENTE DOS CURSOS ANTERIORES

Plan de traballo

Procedementos e instrumentos de avaliación

Criterios de cualificación

8.- PROCEDEMENTO PARA A AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA DO ALUMNADO ABSENTISTA

9.- METODOLOXÍA E RECURSOS DIDÁCTICOS

Traballo autónomo

Traballo en grupo

Aula flexible

Aprendizaxe activa

Funcionalidade das aprendizaxes

Motivación

Interdisciplinaridade

Aprendizaxe significativa

10. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

11. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

12. FOMENTO DA LECTURA

13. TRATAMENTO E FOMENTO DAS TIC

14. PROGRAMACIÓN DA EDUCACIÓN EN VALORES (Tratamento de áreas transversais)

15. PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR O DESENVOLVEMENTO E GRAO DE CUMPLIMENTO DESTA PROGRAMACIÓN

16. PUBLICIDADE DA PROGRAMACIÓN

2.- INTRODUCCIÓN

O Departamento está formado por unha sola persoa que imparte en exclusiva a asignatura de Relixión e Moral Católica, Mª Teresa Fernández Soto.

3.- PROGRAMACIÓN PARA ESO

3.2.1 OBXECTIVOS XERAIS DA ETAPA

SECUENCIA POR CICLOS DOS OBXECTIVOS XERAIS

PRIMEIRO CICLO

A.- 1º ESO

1. Identificar os principais textos e documentos nos que se expresa a relixión católica na súa orixe e na súa historia.

2. a) Acercarse á Biblia, como fonte de información, para coñecer as orixes do cristianismo e fundamentar os seus rasgos esenciais.

b) Comprender a Biblia como palabra de Deus aos homes e norma fundamental da fe e a vida cristiá.

3. a) Recoñecer a Xesucristo como o centro da fe cristiá, tanto na súa orixe como na actualidade.

b) Profundizar no coñecemento de Xesús para valorar a súa historicidade e adquirir os elementos necesarios para unha adecuada comprensión da mensaxe dos evangelios.

4. a) Identificar os rasgos esenciais da Igrexa, pobo de Deus, para formarse un concepto claro de seu ser, da súa misión e da súa organización.

b) Tomar conciencia das raíces cristiás da nosa cultura e valorar a aportación da Igrexa á sociedade española, tanto no pasado como na actualidade.

5. a) Recoñecer a forza expresiva dos símbolos na vida humana para descubrir o sentido e finalidade dos sacramentos na vida da Igrexa.

b) Identificar as expresións religiosas máis populares do entorno para situalas correctamente na súa orixe e percibir o seu sentido cristián máis auténtico.

6. a) Sintetizar os rasgos esenciais que caracterizan a imaxe de Deus rebelada por Xesús.

b) Saber fundamentar as principais afirmacións da mensaxe cristiá sobre a dignidade do home e da muller e a fraternidade universal

B.- 2º ESO

1. Profundizar nos criterios propios da moral católica e extraer algunhas consecuencias no comportamento cristián.

2. Descubrir que a fe cristiá suscita actitudes responsables e solidarias nas relacións humanas e na convivencia social.

3. a) Valorar a importancia de ser fieis á propia conciencia e de asumir a responsabilidade das propias accións.

b) Identificar e descubrir os problemas máis graves e urxentes do entorno social e saber proxectar neles os valores evanxélicos.

4. Constratar as opcións e actitudes que configuran a propia vida cos valores e normas que dimanan do evangelio, para actuar en consecuencia.

5. a) Valorar o cristianismo e as súas manifestacións históricas e culturais como un feito vivo e significativo para os creentes.

b) Saber relacionar coa fe cristiá algunhas expresións artísticas e culturais do entorno e do patrimonio universal e valoralas como signos da identidade do noso pobo.

SEGUNDO CICLO

C.- 3º ESO

1. a) Interesarse polo feito relixioso como algo fundamental e referencial na historia da humanidade, e valorar neste contexto o que é específico da relixión cristiá.

b) Situar no seu contexto os textos fundamentais da relixión católica para comprender seu sentido e valoralos como desposta ás inquietudes relixiosas dos homes.

2. a) Analizar e valorar os criterios de interpretación das fontes do cristianismo, á luz do Maxisterio da Igrexa, e saber aplicalos.

b) Coñecer os feitos e razóns que separan entre sí aos cristiáns para saber no que consiste os problema ecuménico e cal na súa situación actual.

D.- 4º ESO

1. a) Saber fundamentar a experiencia relixiosa cristiá nos acontecementos da morte e resurrección de Xesús.

b) Recoñecer a Xesucristo como rebelación definitiva de Deus e plenitude do humano.

c) Descubrir os rasgos característicos da fe en Xesucristo e a súa integración na experiencia comunitaria da Igrexa.

2. a) Coñecer os principais momentos, personaxes e acontecementos da historia da Igrexa para descubrir os seus efectos na vida da Igrexa e no dinamismo da sociedade.

b) Valorar a acción evanxelizadora actual da Igrexa pola súa contribución á construción dun mundo mellor e dunhas relacións máis solidarias entre os homes de toda raza e condición.

3. Coñecer os signos e símbolos máis característicos das relixións e valorar o seu significado no contexto cultural no que naceron.

E.- 1º BAC

1. Comprender o sentido das celebracións relixiosas cristiás en canto expresións da experiencia relixiosa dun pobo e signos que manifestan a identidade dunha relixión.

2. a) Comprender o fenómeno relixioso como expresión de apertura do home á transcendencia e da súa búsqueda de sentido.

b) Adquirir unha información fundamental sobre as relixións máis importantes para valorala orixinilidade e actualidade da súa mensaxe e comprender as súas manifestacións.

c) Formular as preguntas fundamentais que se fai o home sobre a transcendencia e o sentido da vida, e sintetizar as principais despostas das relixións en xeneral e do cristianismo en particular.

F.- 2º BAC

1. a) Identificar a dimensión moral da vida humana e relacionala cos criterios que dimanan da fe cristiá.

b) Descubrir que aportan a mensaxe cristiá e a doutrina da Igrexa á tarefa do home de realizarse como tal e vivir de acordo coa súa dignidade.

2. Recoñecer, a partir do evanxelio e da doutrina social da Igrexa, os valores fundamentais da moral cristiá e saber aplicarlos ás diversas situacións da vida actual.

3. a) Adquirir un esquema comprensivo básico dos elementos do acto moral para poder actuar con liberdade e autenticidade.

b) Coñecer os principios fundamentais da doutrina social da Igrexa e saber aplicarlos con sentido crítico ás diversas situacións e conflitos morais que se viven na sociedade española.

4. a) Exertizarse no análise da sociedade actual para identificar os rasgos que a caracterizan e comprender o papel que os cristiáns, no nome da súa fe, debe desempeñar Nela.

b) Analizar criticamente algunhas aportacións da ciencia e da técnica, á luz dos dereitos humanos e do maxisterio da Igrexa, para aprezar tanto a súa ambivalencia como a súa contribución ao desenrolo da humanidade.

5. Valorar os aspectos positivos e negativos da nosa cultura plural, cun profundo respecto as diversas opcións e creencias, para discernir a realidade dende a perspectiva cristiá e actuar de forma constructiva.

3.2.2. OBXECTIVOS XERAIS DE ÁREA

Comisión Episcopal de Ensinanza

1. Coñecer os textos fundamentais da fe católica, que constitúen o núcleo esencial da mensaxe cristiá, para comprender e expresar adecuadamente o vocabulario e as formulacións da fe.

2. Situalas principais fontes do cristianismo na súa orixe, forma e finalidade, mediante algúns criterios de interpretación da Igrexa católica e actualizala información que nos aportan.

3. Identificar a Xesucristo como núcleo central do feito cristián, na súa mensaxe, vida e actualidade, e na realización histórica da Igrexa

4. Coñecer e valorar criticamente o significado da Igrexa para os cristiáns como a realización institucional do servizo de humanización e salvación que Cristo ofrece ao ser humano, e descubrir a súa aportación histórica na construción e crecemento da sociedade española europea.

5. Coñecer o significado dos signos e símbolos religiosos máis relevantes, con especial atención aos sacramentos e ás prácticas religiosas máis extendidas no seu entorno.

6. Acceder a interpretacións que o cristianismo e outras relixións dan sobre a condición humana fundamental e sobre o sentido do transcendente, a través de algunhas grandes preguntas que inquietan ao ser humano.

7. Aplicar os principios da moral cristiá aos hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo e o medio ambiente para unha valoración crítica.

8. Descubrir o profundo significado cristián da tolerancia, participación, responsabilidade e solidariedade, aplicándoos a situacións sociais habituais: traballo, ocio, xogo, familia, amigos...

9. Iniciarse na formación dunha conciencia moral cristiá con sentido crítico e de auténtica liberdade persoal ante as realidades sociais, económicas e políticas do seu entorno.

10. Sensibilizarse ante os valores, actitudes e normas que conforman o ser cristián en orde ás opcións que poidan dar sentido á súa propia vida, contrastándoas con outros posibles valores, actitudes e normas que poden rexer na sociedade.

11. Coñecer, valorar e respetar o patrimonio relixioso, artístico e cultural, a través da linguaxe simbólica e icónica da arquitectura, pintura, literatura, música e liturxia, como expresións das grandes etapas da historia da Igrexa.

3.3. DESENVOLVEMENTO DA PROGRAMACIÓN POR CURSOS

3.3.1. ESQUEMA

A) Bloques e unidades didácticas

1º CICLO

SELECCIÓN E SECUENCIA DE CONTIDOS

CONCEPTOS BÁSICOS PARA UNA AVALIACIÓN POSITIVA

A) 1º ESO

Bloque 1: O feito relixioso

- A relixión cristiá na experiencia persoal e na realidade sociocultural do entorno.
- Raíces cristiás da cultura e costumes do noso pobo. A súa expresión na arte, na linguaxe e no folclor.
- Orixinalidade da mesaxe cristiá: Deus comunícase e relaciónase cos homes.

Bloque 2: A revelación de Deus. A Biblia.

- A revelación progresiva de Deus na historia de Israel (acontecementos e protagonistas principais).

- Feitos e situacións históricas e culturais do mundo antigo, contemporáneo aos acontecementos bíblicos.
- Etapas da historia da salvación e categorías fundamentais na que se expresa.
- Xesucristo, plenitude das promesas do A.T.
- En Deus que se rebela. Creador e Pai.
- Os libros do Antigo e do Novo Testamento. Proceso de formación, xéneros, criterios de interpretación.
- Os evangelios: autores, destinatarios, proceso redaccional, historicidade, a cuestión sinóptica... Os apócrifos.
- A Biblia, palabra de Deus (rebelación e inspiración).

B) 2º ESO

Bloque 3: Xesucristo

- Documentos bíblicos e extrabíblicos sobre Xesús e o seu tempo. Marco sociopolítico e relixioso.
- Vida de Xesús:
  - Evanxelos da infancia. María nai de Xesús.
  - Inicio da súa vida pública: bautismo e tentacións.
  - Pasión, morte e resurrección: as causas e o seu significado para os creentes.
- Mensaxe de Xesús:
  - O anuncio do reino, núcleo da predicación de Xesús.
  - Temas principais: Deus -Pai, filiación-fraternidade, liberación-salvación, o amor (1,2).
    - Signos do reino: milagros, perdón, amor a Deus e ao próximo (2,3,4). As benaventuranzas: síntese e proxecto (1,2).
- A confesión da fe en Xesús (comunidade primitiva).
- Expresións artísticas e populares da figura de Xesús e dos acontecementos protagonizados por Él.

C) 3º ESO

Bloque 4: O Deus da fe cristiá

- O tema de Deus na cultura actual. Raíz antropolóxica da pregunta sobre Deus.
  - O ateísmo e a indiferencia
  - A secularización
  - Sectas e movementos
  - Revitalización das relixións históricas
- O Deus rebelado por Xesús:
  - Concepción monoteísta e trinitaria (misterio de comunión). Fundamentación bíblica.
  - A fe da Igrexa en Deus Pai. Fillo e Espírito (a profesión de e ou o contido da fe no credo).

Bloque 5: Concepción cristiá do home

- Valor de ser humano na sociedade actual

- Os dereitos humanos
- Sentido da liberdade, da paz e da inxustiza (1,2)
- A promoción da muller e a igualdade dos sexos (4).
- Apertura á transcendencia
- Signos de contradicción.
- Fundamentación antropológica e bíblica da dignidade do home e da muller (1,2,3,4)
  - Igualdade fundamental
  - Filiación divina e fraternidade universal
  - Desenrolo integra na liberdade, na verdade, na xustiza e na solidariedade.
  - Sentido da actividade e creatividade humanas
  - O futuro do home. Cristo, o home novo.
- A acción da Igrexa a favor do desenrolo integral do home e da fraternidade entre os pobos (2,3,4)

D) 4º ESO

Bloque 6: A Igrexa

- Concepción dinámica da Igrexa no cumprimento da súa misión: evolución da súa estrutura, organización, doutrina e institucións ao longo da historia.
- Problemas históricos máis significativos que inciden na vida actual da igrexa.
- Na súa relación con outras relixións
- Na formulación da súa doutrina (concilios)
- Na súa unidade (confesións cristiás)
- A Igrexa na historia:
  - Nace unha nova era: o cristianismo
  - Os primeiros siglos do cristianismo (ss. I-IV)
  - A expansión do cristianismo. O monacato. Primeiros concilios. A cruz e a espada (ss. V-X)
  - Separación das Igrexas de Oriente. Ordes mendicantes. Cruzadas. Feudalismo. Imperio (ss. XI-XV)
  - Renacemento. Reforma protestante e renovación católica. Expansión por Oriente e America (s- XVI)
  - Implantación en novos territorios. Conflictos fe razón.
  - A relixiosidade burguesa (ss. XVII-XIX)
  - A Igrexa no mundo contemporáneo (s. XX)
  - Carácter misionero: nova evanxelización.
  - Ao servizo do home e da sociedade

E) 1º BAC

Bloque 7: Liturxia e sacramentos

- Valor da liturxia na vida e misión da Igrexa. Valoración da comunidade que se reúne, expresa e celebra a súa fe.
- Actitude de respecto hacia as diversas manifestacións religiosas e hacia as persoas que se expresan nelas. Interés por obter datos e informacións obxetivas sobre as celebracións religiosas.

- Interés por coñecer os valores humanos que encerra a liturxia nas súas diferentes expresións. Valor do culto e da oración como expresións da relación con Deus e xeneradores do compromiso por un mundo mellor.

Bloque 8: La moral católica

- Valor dunha ética persoal e social como camiño de realización persoal e de convivencia social. Respeto hacia as diferentes opinións e comportamentos éticos en canto portadores dun sentido (1).
- Valor da fedelidade á propia conciencia e de sentido da responsabilidade. Toma de conciencia dos propios criterios e formas de pensar e de comportarse. Interés por adquirir unha escala de valores que oriente a conducta, as opinións e os compromisos persoais e sociais.
- Valor do evangelio como factor de humanización e fonte de moralidade. Valor da gratuidade e da solidariedade na actual sociedade de consumo. Aprezo dos principios que regulan a moral católica e da doutrina social da Igrexa.

F) 2º BAC

Bloque 9

- Respeto á vida propia e a dos demais (3,8). Actitude crítica e pacífica hacia a agresividade e a violencia (2). Rechazo de todo o que atenta contra o dereito á vida (1,3).
- Valor da sexualidade e da súa integración na personalidade humana na orde ao amor (6).
- Valor do matrimonio e da familia como expresión do amor e cauce de realización persoal e social (4,6).
- Actitude crítica e constructiva ante as realidades económicas, políticas, e culturais vixentes na sociedade (2). Interés por adquirir compromisos en favor da convivencia humana e da construción dun mundo mellor (2,4).

Bloque 9: A esperanza cristiá

- Valor da salvación otorgada por Deus ao xénero humano e á creación enteira.
- Compromisos que dimandan dela.
- Valor da ciencia e da técnica en canto favorecen ao desenrolo integral do home e promoven o progreso, a convivencia, a paz e a xustiza. Rechazo de todo o que degrada a dignidade humana e a convivencia entre os pobos (1,2,4).
- Valoración do compromiso cristián na vida pública e na construción dun mundo mellor. Admiración das persoas que traballan pola solidariedade, a xustiza, a paz e a liberdade (1,2).

B) Temporalización (sesión, trimestres,...)

A explicación de cada tema me leva 2 días. Facemos 3 exames ó trimestre

C) Distribución de probas, data de avaliacións

Tres controles por trimestre e 3 exames globales ó ano

3.3.2. DESENVOLVEMENTO POR UNIDADES

A) Obxectivos

OBXECTIVOS

1. CAPACIDADES – DESTREZAS

CAPACIDADES	DESTREZAS
COMPRENDE-LOS PROBLEMAS RELIXIOSOS FUNDAMENTAIS	1º ESO <ul style="list-style-type: none"> - Definir conceptos - Lectura comprensiva de textos relixiosos - Obter, seleccionar e registrar informacións 2º ESO <ul style="list-style-type: none"> - Definir e acoular problemas - Distinguir os distintos posicionamientos relixiosos e as súas tendencias.
ANALIZAR CRÍTICAMENTE REALIDADE	3º ESO <ul style="list-style-type: none"> - Discutir e debater en grupos - Elaborar preguntas sobre un concepto 4º ESO <ul style="list-style-type: none"> - Valorar razoadamente distintas concepcións relixiosas. - Sacar conclusións con rigor lóxico.
EXPRESARSE CON PROPIEDAD, RIGOR E COHERENCIA	1º BAC <ul style="list-style-type: none"> - Expresarse oralmente con propiedade, rigor e coherencia. - Expresarse por escrito con propiedade, rigor e coherencia. 2º BAC <ul style="list-style-type: none"> - Describir feitos, teorías, opinións. - Realizar traballos de iniciación á investigación. - Elaborar resumos e esquemas.

2. VALORES – ACTITUDES

VALORES	ACTITUDES
REALIZACIÓN PERSOAL	<ul style="list-style-type: none"> - Laboriosidade - Responsabilidade - Creatividade - Coherencia persoal - Ter un proxecto de vida - Superación de prexuizos
COÑECEMENTO DA REALIDADE	<ul style="list-style-type: none"> - Busca da verdade - Razoabilidade - Flexibilidade intelectual - Propios criterios e argumentos - Valoración da historia e a cultura como canle da salvación que Deus oferta ós homes
RECOÑECEMENTO ACTIVO DA DIGNIDADE DO SER HUMANO	<ul style="list-style-type: none"> - Diálogo - Tolerancia - Firmeza - Solidariedade - Respecto - Igualdade na liberdade

B) Contidos

1º CICLO

SELECCIÓN E SECUENCIA DE CONTIDOS

CONCEPTOS BÁSICOS PARA UNA AVALIACIÓN POSITIVA

Bloque 1: O feito religioso

- A relixión cristiá na experiencia persoal e na realidade sociocultural do entorno.
- Raíces cristiás da cultura e costumes do noso pobo. A súa expresión na arte, na linguaxe e no folclor.
- Orixinalidade da mesaxe cristiá: Deus comunícase e relaciónase cos homes.

Bloque 2: A revelación de Deus. A Biblia.

- A revelación progresiva de Deus na historia de Israel (acontecementos e protagonistas principais).
- Feitos e situacións históricas e culturais do mundo antigo, contemporáneo aos acontecementos bíblicos.
- Etapas da historia da salvación e categorías fundamentais na que se expresa.
- Xesucristo, plenitude das promesas do A.T.
- En Deus que se rebela. Creador e Pai.
- Os libros do Antigo e do Novo Testamento. Proceso de formación, xéneros, criterios de interpretación.
- Os evangelios: autores, destinatarios, proceso redaccional, historicidade, a cuestión sinóptica... Os apócrifos.
- A Biblia, palabra de Deus (revelación e inspiración).

Bloque 3: Xesucristo

- Documentos bíblicos e extrabíblicos sobre Xesús e o seu tempo. Marco sociopolítico e relixioso.
- Vida de Xesús:
  - Evanxelios da infancia. María nai de Xesús.
  - Inicio da súa vida pública: bautismo e tentacións.
  - Pasión, morte e resurrección: as causas e o seu significado para os creentes.
- Mensaxe de Xesús:
  - O anuncio do reino, núcleo da predicación de Xesús.
  - Temas principais: Deus -Pai, filiación-fraternidade, liberación-salvación, o amor (1,2).
    - Signos do reino: milagros, perdón, amor a Deus e ao próximo (2,3,4). As benaventuranzas: síntese e proxecto (1,2).
- A confesión da fe en Xesús (comunidade primitiva).
- Expresións artísticas e populares da figura de Xesús e dos acontecementos protagonizados por Él.

PROCEDEMENTOS

Bloque 1: O feito religioso

Bloque 3: Xesucristo

- Interés por coñecer a vida e a mensaxe de Xesús. Actitude de admiración e estima.
- Recoñecemento de Xesús como o centro da relixión cristiá. Valoración da súa obra salvadora.
- Valores sobre o home que contén a mensaxe de Xesús: dignidade, relación con Deus, valor da vida e da natureza, o amor, a fraternidade, a solidariedade... (1,2,3,4,5,6,7,8).
- Valor do evanxelio como factor de: humanización (1,2,4,6).
- Recoñecemento dos valores evangélicos como criterios para valorala vida propia, as relacións humanas e as estruturas sociais (1,2,4,6).

Contidos transversais: educación moral e cívica (1), educación para a paz (2), educación para a saúde (3), educación para a igualdade entre sexos (4), educación ambiental (5), educación sexual (6), educación del consumidor (7), educación vial (8).

1º CICLO

CONCEPTOS

Bloque 4: O Deus da fe cristiá.

- Xesús rebela o rostro de Deus:
  - Creador e liberador (continuidade respecto ao AT).
  - Pai e Deus da misericordia e a salvación (novidade respecto ao AT).

Bloque 5: Concepción cristiá do home

- Complexidade e riqueza do ser humano: constitución física e espiritual, capacidades, conciencia e liberdade, desenroio da súa personalidade... (1,2,3,4,5,6,7,8).
- O home e a muller, creados á imaxe e semellanza de Deus (dignidade, igualdade, liberdade, responsabilidade, comunión) (4).
- Chamados a unha relación de amizade con Deus. Capaces de mellorar a realidade e de facela progresar. (2).
- A experiencia da dor, do mal e da morte. O pecado como renuncia a unha opción.
- Salvados por Xesús: filiación divina e fraternidade universal. O triunfo de Xesús sobre a morte e o triunfo de toda a humanidade.

Bloque 6: A Igrexa

- Os orixes da Igrexa por Xesús, envío do Espírito, primeiras comunidades (características, dificultades e expansión misionera), según o libro dos feitos.
- Misión da Igrexa: a evanxelización.
- O mandato de Xesús: "Hasta os confins do mundo".
- Catolicidade e carácter misionero.
- Noción de evanxelización na Igrexa actual.
- A Igrexa, pobo de Deus:
  - Fe e bautismo.
  - Unha santa, católica e apostólica.

- Estrutura e organización
- Igrexa universal e igrexas locais

PROCEDEMENTOS

Bloque 4: O Deus da fe cristiã

- Localizar e analizar textos bíblicos que fundamentan as grandes afirmacións da fe católica
- Descubrir a imaxe de Deus que se revela progresivamente na Biblia.
- Relacionar uns textos bíblicos con outros.

Bloque 5: Concepción cristiã do home

- Localizar e analizar textos bíblicos que fundamentan as grandes afirmacións da fe católica
- Descubrir no evangelio a imaxe do home que manifesta
- Confeccionar esquemas a partir de datos bíblicos para estruturar o esencial da mensaxe cristiã.

Bloque 6: A Igrexa

- Seleccionar e clasificar documentos escritos sobre a historia da Igrexa primitiva.
- Analizar os factores históricos, culturais e xeográficos dos feitos da historia da Igrexa.
- Interpretar e representar os feitos máis relevantes da historia da Igrexa primitiva.
- Analizar textos bíblicos e do magisterio da Igrexa tendo en conta o seu contexto histórico.

ACTITUDES

Bloque 4: O Deus da fe cristiã

- Respecto hacia os rasgos que caracterizan o Deus rebelado na traición xudía e cristiã (1).
- Aceptación dunhas normas básicas de respecto hacia o nome de Deus na linguaxe
- Actitude de confianza na paternidade e bondade de Deus.

Bloque 5: Concepción cristiã do home

- Valor da dignidade do home e da muller, creados por Deus á súa imaxe (4). Valor da filiación divina e da fraternidade universal.
- Sensibilidade e espírito crítico ante as situacións que degradan ao home (violencia, fame, drogas...) (1)
- Valor do corpo humano e das capacidades que posee como medio de realización persoal (6). Actitude positiva ante todo o que favorece a saúde física e mental (alimentación, estudo, descanso, deporte, diversión...) (3,4,6,7,8)
- Conciencia da propia condición humana e da responsabilidade de medrar como persoas.
- Obter datos sobre o feito religioso cristiã a partir da observación directa.

- Valor humanizador do evangelio. Aceptación de sí mesmos e toma de conciencia das propias limitacións(3).

Bloque 6: A Igrexa

- Valor da historia como lugar da acción de Deus e da acción evanxelizadora da Igrexa. Interés por coñecer a orixe, vitalidade e actualidade da Igrexa. Aprezo dos valores vividos polos cristiáns nas diferentes situacións históricas.
- Valoración da aportación da Igrexa á sociedade e a cultura, en particular na comunidade autónoma.
- Normativa fundamenta sobre a pertenza á Igrexa. Valor da unidade e do amor como signos da identidade da Igrexa (2). Respeto das persoas e institucións mediante as cales a Igrexa faise presente e realiza a súa misión. Valor do pluralismo no interior da Igrexa(2,4).

1º CICLO

CONCEPTOS

Bloque 7: Liturxia e Sacramentos

- A liturgia cristiá en canto expresión dunha tradición viva e de carácter comunitario da Igrexa.
- Festas e celebracións máis significantes da Igrexa universal e na propia comunidade autónoma (7,8).
- O domingo, día do Señor.
- Os sacramentos: fundamentación bíblica, signos e símbolos, carácter, eficacia salvífica... Os sacramentos de iniciación.

Bloque 8: A moral católica

- A persoa humana como proxecto: crecer como persoas, vivir con autenticidade...(1).
- Xesucristo, fundamento da moral cristiá: modelo de identificación e pauta de conduta.
- O seguimento de Xesús: vivir e actuar como fillos de Deus e irmán uns dos outros.
  - O amor a Deus e a os demais.
  - As benaventuranzas (1,2).
  - Vivir na verdade e na xustiza (1,2)
  - Compromiso por un mundo mellor (1,2).

Bloque 9: A esperanza cristiá.

- A fe na resurrección de Xesús fundamenta a esperanza dos cristiáns no futuro do home e do mundo: a vida non termina coa morte.
- Sentido cristián da actividade humana, ordeada ao ben da humanidade e da creación enteira: hacia unha nova creación (1).

PROCEDEMENTOS

Bloque 7: Liturxia e sacramentos

- Identificar e seleccionar datos sobre obxectos, persoas e accións sagradas do entorno.
- Analizar e interpretar os símbolos e ritos cristiás.
- Relacionar a práctica actual das celebracións litúrgicas co seu sentido orixinal e coas experiencias máis significativas da condición humana.
- Confeccionar un cadro hipnótico sobre os sacramentos.

Bloque 8: A moral católica

- Seleccionar e organizar información sobre feitos e conductas relacionados coa problemática ético-moral (1)
- Localizar e analizar textos bíblicos e de magisterio da Igrexa que fundamentan a moral católica.
- Aplicar os valores evangélicos á propia vida e ás relacións humanas e sociais (1).

Bloque 9: A esperanza cristiá.

- Localizar e analizar textos bíblicos que fundamentan as grandes afirmacións da fe católica.
- Descubrir no entorno accións e comportamentos que son signos dun mundo novo.

ACTITUDES

Bloque 7: Liturxia e sacramentos

- Valoración das celebracións litúrgicas na vida da Igrexa. Valor da comunidade que se xunta para expresar e celebrar a súa fe. Sensibilidade hacia os compromisos litúrgicos que se derivan da pertenza a Igrexa.
- Interés por coñecer a orixe e actualidade dos sacramentos. Normativa da Igrexa sobre o domingo e os ritos de culto. Valor da eucaristía como fonte e aumento da vida cristiá.
- Valoración da dimensión artística e cultural dos obxectos de culto e das ceremonias religiosas.

Bloque 8: A moral católica

- Valor do amor como expresión da condición humana e síntese da mesaxe moral do evangelio (1,2). Interés por coñecer os valores, actitudes e normas morais que se desprenden da mensaxe evangélica (1,2). Tomar conciencia da propia responsabilidade na vivencia deses valores e a vez, da dificultade para vivilos.
- Actitude crítica ante as situacións do entorno que degradan a dignidade humana e a convivencia: inxustiza, desigualdade, marxinação, terrorismo, consumismo... (1,2,4,7).
- Estímulo ante unha concepción solidaria do mundo, a xustiza, a paz e a liberdade na vida diaria e nas relacións entre pobos (1,2,3,4).
- Valoración da propia liberdade da dos demais, diferenciandoa da libertinaxe.

- Aceptación dunha escala de valores que serva de criterio referencial a hora de valorar os acontecementos e a propia maneira de pensar e vivir (1).

Bloque 9: A esperanza cristiá

- Valor humanizador da fe cristiá na vida futura (1). Actitude de esperanza no futuro propio e da humanidade.

- Aceptación da parte de responsabilidade que ten cada un na súa realización personal, na súa loita contra as inxustizas e na construción dun mundo mellor (1,2,4).

Contidos transversais: educación moral e cívica (1), educación para a paz (2), educación para a saúde (3), educación para a igualdade entre os sexos (4), educación ambiental (5), educación sexual (6), educación do consumidor (7), educación vial (8).

2º CICLO E BACHARELATOS

SELECCIÓN E SECUENCIA DE CONTIDOS E CONCEPTOS

Bloque 1: O feito religioso

- O feito religioso e a relixión. Elementos que constitúen a experiencia religiosa (1). A idolatría, a superstición e a maxia. A increenza e as súas formas. As mediacións religiosas: linguaxe, símbolos, persoas, lugares e templos sagrados.

- Panorama relixión das grandes relixións: seus fundadores e súa historia, textos sagrados fundamentais, súa visión da existencia humana e da transcendencia... (1).

- O cristianismo e as demais relixións: similitudes, diferentas, relacións...

- A relixión na sociedade contemporánea: proceso de secularización, increenza religiosa, relixiosada popular, novas manifestacións da relixiosidade, sectas...

Bloque 2: A rebelación de Deus. A Biblia.

- Feitos e situacións históricas e culturais do mundo antigo e contemporáneo. Acontecementos bíblicos.

- A experiencia religiosa de Israel no contexto do judaísmo. Súa evolución cultural, relixiosa e política.

- Concepción cristiá da rebelación: natureza, conceptos fundamentais, fontes.

- A fe como desposta a rebelación.

Bloque 3: Xesucristo

- Rasgos descritivos da personalidade de Xesús e seus apelativos de maestro, profeta e mesías. O testimonio apostólico: ¡ha resucitado!

- Sentido salvífico da morte e resurrección de Xesús.

- A fe cristiá en Xesús: Cristo e Señor, Deus e home, Salvador e liberador.

PROCEDEMENTOS

Bloque 1: O feito religioso

- Exercitarse na utilización dun procedemento para analizar as diferentes relixións.
- Distinguir os actos característicos da relixión Boutros actos propios da superstición, a maxia e idolatría.
- Descubrir a riqueza humana e cultural que supón a variedade de relixións (1)
- Analizar a relixiosidade das persoas e os grupos.
- Clasificar as distintas formas de relixión que existen ao noso arredor.
- Elaborar e interpretar esquemas e mapas históricos e xeográficos sobre as relixións.
- Analizar os factores históricos, xeográficos, culturais e políticos do fenómeno religioso.
- Comparar os datos e conceptos das relixións en xeneral cos do cristianismo.

Bloque 2: A rebelación de Deus. A Biblia

- Analizar os textos bíblicos según as regras e métodos da hermenéutica bíblica.
- Localizar e relacionar textos do A.T e do N.T que fundamentan as grandes afirmacións da fe católica.
- Interpretar preguntas, estadísticas, cuestionarios sobre a experiencia relixiosa na sociedade actual.
- Saber utilizar e valor información escrita e audiovisual sobre a relixión católica e súas manifestacións
- Analizar e discernir os datos e interrogantes que as diversas áreas do currículo presentan sobre o cristianismo e relixión xeneral.

Bloque 2: A rebelación de Deus. A Biblia

- Analizar e interpretar os textos bíblicos según as regras e métodos da hermenéutica bíblica
- Relacionar uns textos bíblicos con outros
- Elaborar esquemas e gráficos a partir de datos bíblicos ou de información sobre a Biblia
- Localizar e analizar textos do N.T. que fundamentan as grandes afirmacións da relixión católica.

Bloque 3: Xesucristo

- Manexar e analizar as fontes de información sobre Xesús e o seu tempo
- Analizar os textos bíblicos e interpretalos según as regras e métodos da hermanéutica bíblica
- Confeccionar esquemas a partir dos datos bíblicos para estruturar o esencia da mesaxe de Xesús
- Relacionar uns textos bíblicos con outros (vg: feitos e palabra de Xesús)
- Relacionar as expresións relixiosas, artísticas e culturais co mensaxe evánxelico
- Relacionar as formulacións da fe cristiana co mensaxe e os acontecementos evanxelicos

ACTITUDES

Bloque 1: O feito religioso

- Actitude favorable hacia todo o que beneficia a convivencia escolar, familiar, social e relixiosa (1,2,4).
- Valor da relixión como expresión da apertura do home a transcendencia e cauce da realización persoal (1)

- Actitude respetuosa hacia as diversas manifestacións da relixión católica (2). Valor dos signos e símbolos.
- Interés por coñecer o contexto social, político e histórico dos acontecementos máis significativos do cristianismo.

Bloque 2: A rebelación de Deus. A biblia.

- Valor da Biblia como palabras de Deus e fonte da fe para os cristiáns e par outras relixións. Estima dos textos bíblicos e interés por coñecelos e profundizar neles. Valor da lectura asidua da Biblia.
- Valor da cultura bíblica nas manifestacións artísticas, literarias e de pensamento.
- Valoración da actualidade e vixencia da mensaxe bíblica.
- Analizar textos do magisterio da Igrexa situándoos no seu contexto e relacionados cos textos bíblicos.

Bloque 3: Xesucristo

- Localizar e analizar textos bíblicos que fundamentan as grandes afirmacións da fe católica
- Analizar textos da tradición e do magisterio da Igrexa situándoos no seu contexto e relacionándoos cos textos bíblicos.
- Confeccionar esquemas e gráficos a partir de datos bíblicos e doctrinales para estruturar o esencial da mensaxe cristiá.

ACTITUDES

Bloque 1: O feito relixioso

- Valor da relixión como expresión da apertura do home a transcendencia e cauce de realización persoal (1). Actitude de respecto ante o feito maioritario de creencia en Deus (2). Actitude de comprensión ante o feito da increenza e valorización dos seus argumentos (1).
- Interés por coñecer a orixe, contexto e historia das grandes relixións. Actitude de respecto e admiración hacia seus fundaderos e hacia as diversas creencias religiosas.
- Aprezo dos valores humanos expresados nas diferentes relixións, nos seus símbolos, ritos e testimonios (1,2).
- Actitude de tolerancia e comprensión nas diferentes formas de relixiosidade e de pensamento (1,2,4). Interés por coñecer a relación entre as relixións das diversas culturas.

Bloque 2: A rebelación de Deus. A Biblia

- Aceptación da Biblia como fonte de fe e de vida para os creentes dalgunhas relixións e confesións (1).
- Valores da rebelación bíblica presentes na nosa cultura contemporánea. Valoración da Biblia pola súa vixencia e por súa influencia nas manifestacións artísticas e culturáis.
- Valoración da fe cristiá como acollida e aceptación da rebelación bíblica.

Bloque 3: Xesucristo

- Valor da fe en Xesucristo como camiño da realización persoal e liberación de todo tipo de esclavidud.
- Valor do que aporta a fe en Xesucristo á evolución positiva da vida e da cultura.
- Valoración da importancia histórica de Xesucristo como unha das grandes figuras da humanidade (1,2).

2º CICLO E BACHARELATOS

CONCEPTOS

Bloque 4: O Deus da fe cristiá

- O tema de Deus na cultura actual. Raíz antropolóxica da pregunta sobre Deus.
  - O ateísmo e a inderencia
  - A secularización
  - Sectas e movementos
  - Revitalización das relixións históricas
- O Deus rebelado por Xesús:
  - Concepción monoteísta e trinitaria (misterio de comunión). Fundamentación bíblica.
  - A fe da Igrexa en Deus Pai. Fillo e Espírito (a profesión de e ou o contido da fe no credo).

Bloque 5: Concepción cristiá do home

- Valor de ser humano na sociedade actual
  - Os dereitos humanos
  - Sentido da liberdade, da paz e da inxustiza (1,2)
  - A promoción da muller e a igualdade dos sexos (4).
  - Apertura á transcendencia
  - Signos de contradicción.
- Fundamentación antropolóxica e bíblica da dignidade do home e da muller (1,2,3,4)
  - Igualdade fundamental
  - Filiación divina e fraternidade universal
  - Desenrolo integra na liberdade, na verdade, na xustiza e na solidariedade.
  - Sentido da actividade e creatividade humanas
  - O futuro do home. Cristo, o home novo.
- A acción da Igrexa a favor do desenrolo integral do home e da fraternidade entre os pobos (2,3,4)

Bloque 6: A Igrexa

- Concepción dinámica da Igrexa no cumprimento da súa misión: evolución da súa estrutura, organización, doutrina e institucións ao longo da historia.
- Problemas históricos máis significativos que inciden na vida actual da igrexa.
  - Na súa relación con outras relixións
  - Na formulación da súa doutrina (concilios)

- Na súa unidade (confesións cristiás)
- A Igrexa na historia:
  - Nace unha nova era: o cristianismo
  - Os primeiros siglos do cristianismo (ss. I-IV)
  - A expansión do cristianismo. O monacato. Primeiros concilios. A cruz e a espada (ss. V-X)
  - Separación das Igrexas de Oriente. Ordes mendicantes. Cruzadas. Feudalismo. Imperio (ss. XI-XV)
  - RENacemento. Reforma protestante e renovación católica. Expansión por Oriente e America (s- XVI)
  - Implantación en novos territorios. Conflictos fe razón.
  - A relixiosidade burguesa (ss. XVII-XIX)
- A Igrexa no mundo contemporáneo (s. XX)
  - Carácter misionero: nova evanxelización.
  - Ao servizo do home e da sociedade

PROCEDEMENTOS

Bloque 4: O Deus da fe cristiá.

- Identificar e analizar a linguaxe sobre Deus na cultura actual.
- Analise comparativo das deversas posturas acerca de Deus, tanto das relixións como dos non creentes.
- Localizar e analizar textos bíblicos e de magisterio que fundamentan as grandes afirmacións da fe católica.
- Identificar os modos diversos da presentar a Deus na arte (pintura, música, cine, literatura...)

Bloque 5: Concepción cristiá do home

- Analizar, comparar e valorar as diversas concepcións sobre o home e o mundo que predominan na sociedade.
- Localizar e analizar textos bíblicos e de magisterio que fundamentan as grandes afirmacións da fe católica.
- Analizar e valorara acontecementos e testimonios que inciden na dignidade do home nos seus dereitos, tanto de forma positiva como negativa (1,2,4).

Bloque 6: A Igrexa

- Investigar e analizar datos sobre a acción da Igrexa nos campos da cultura, a educación e a promoción social.
- Discernir, analizar e valorar as afirmacións sobre a actividade da Igrexa na actualidade.
- Analizar textos do maxisterio actual da Igrexa sobre a súa vida interna e sobre o compromiso dos cristiás no mundo actual.

ACTITUDES

Bloque 4: O Deus da fe cristiá

- Valoración dos aspectos positivos e negativos das diversas creencias acerca de Deus.
- Actitude de respecto hacia as diferentes posturas e conviccións (1,2). Valor do diálogo e do pluralismo (1,2,4).
- Valor da fe en Dios como expresión de apertura do home á transcendencia e cauce de realización humana. Actitude de respecto ante o feito maioritario da creencia en Deus (1,2). Interés por coñecer e comprender a fe da Igrexa en Deus.

Bloque 5: Concepción cristiá do home

- Actitude crítica e de respecto hacia as diversas concepcións do ser humano. Rechazo de todo o que degrada a súa dignidade e atenta contra os dereitos humanos (2,4).
- Aprecio dos valores inherentes á condición humana: liberdade, igualdade, pluralismo, solidariedade, cooperación, convivencia, sexualidade...(1,2,3,4). Actitude de respecto hacia todo hombre y mujer, sin distinción de edad, raza, nacionalidad o condición sexual (4).
- Valor da vida como don de Deus e o máis valioso que se pode poseer (3). Valor do evangelio como factor de humanización. Toma de conciencia da filiación divina e da fraternidade universal (2,4).
- Valor da cultura como cauce de liberación e de realización persoal e social. Actitude de respecto e acollida hacia as culturas foráneas (2,4).

Bloque 6: A Igrexa

- Valor da acción misionera da Igrexa ao servizo do evangelio e do desenrolo dos pobos. Respeto das persoas e institucións mediante as cales se fai presente a Igrexa na actualidade.
- Interés por coñecer a aportación do cristianismo nos distintos ámbitos da actividade humana. Valoración crítica desta aportación en España e na propia comunidade autónoma.
- Actitude comprensiva hacia os personaxes e acontecementos históricos que protagonizaron a separación entre cristianos. Valoración positiva do que os une. Respeto dos comportamentos que dimanan da pertenza a unha relixión ou confesión cristiá. Valor do pluralismo.

Contidos transversais: educación moral e cívica (1), educación para a paz (2), educación para a saúde (3), educación para a igualdade entre os sexos (4), educación ambiental (5), educación sexual (6), educación do consumidor (7), educación vial (8).

2º CICLO E BACHARELATOS

CONCEPTOS

Bloque 7: Liturxia e sacramentos

- As festas e celebracións religiosas en canto expresións da experiencia relixiosa do home e signos de identidade das diversas relixións. A relixiosidade popular.
- Carácter comunitario e celebrativo da liturgia católica. Sentido da liturxia, do culto e da oración.
- A práctica actual dos sacramentos e a súa importancia na vida da Igrexa. A eucaristía, fonte e incremento da vida cristiá.

Bloque 8: A moral católica

- Fundamentación da dimensión ética da vida humana (1,2,3,4,5,6,7,8):
  - Identidade e dignidade da persoa: razón, liberdade, conciencia, responsabilidade...
  - Relacións humanas e convivencia social
  - Valores, principios, leis...
- A moral cristiá (1): fundamentación, peculiaridades, criterios...
- Aplicación da moral cristiana a problemas concretos da moral persoal e social: vida humana (3), sexualidade (6), matrimonio e familia, relacións laborais, ecología (5), comunicación social.
- A integración dos cristiáns na sociedade actual: solidariedade (2), transformación das estruturas, compromiso por un mundo mellor (o reino de Deus), opción polos pobres... (1,2).

Bloque 9: A esperanza cristiá

- Visión de máis alá do home e do mundo nas diversas relixións.
- A esperanza dos cristiáns nun ceo novo e nunha terra nova: sentido da morte, a volta do señor, a resurrección dos mortos, a creación do mundo renovado (o reino de Deus).
- Xesucristo, Señor do mundo e da historia.
- O compromiso dos cristiáns no mundo: retos que plantea o impacto da ciencia e da técnica.
- Liberación temporal e salvación definitiva.

PROCEDEMENTOS

- Bloque 7: Liturxia e sacramentos

- Interpretar os signos e símbolos religiosos, os ritos e as celebracións a partir de seu significado orixinal e da súa evolución histórica.
- Valorar e comparar ritos doutras relixións e confesións cristiás cos ritos da Igrexa católica.
- Localizar e analizar textos bíblicos e de maxisterio que fundamentan as grandes afirmacións da fe católica.

Bloque 8: A moral católica

- Obter e seleccionar datos que permitan facer un análise fenomenolóxico da sociedade actual e descubrir os seus valores e contravalores.
- Analizar, comparar e valorar as diversas concepcións éticas que predominan na sociedade actual.
- Localizar e analizar textos bíblicos e de maxisterio que fundamentan as grandes afirmacións da fe católica.
- Coñecer, analizar e aplicar a doutrina social da Igrexa (2,4).
- Analizar e valorar determinados comportamentos éticos según seu contexto histórico (1).
- Descubrir e analizar os criterios que rexen o compromiso social dos cristiáns.

- Analizar e valorar acontecementos e testimonios que inciden na dignidade do home e nos seus dereitos, tanto de forma positiva como negativa (1).

Bloque 9: A esperanza cristiá

- Seleccionar e valorar datos e informacións sobre a evolución científico-técnica e as súas repercusións na actividade humana.
- Localizar e analizar textos bíblicos e de maxisterio que fundamentan as grandes afirmacións da fe católica.
- Analizar e comparar as diversas creencias no máis alá deste mundo.

ACTITUDES

Bloque 7: Liturxia e sacramentos

- Valor da liturxia na vida e misión da Igrexa. Valoración da comunidade que se reúne, expresa e celebra a súa fe.
- Actitude de respecto hacia as diversas manifestacións religiosas e hacia as persoas que se expresan nelas. Interés por obter datos e informacións obxetivas sobre as celebracións religiosas.
- Interés por coñecer os valores humanos que encerra a liturxia nas súas diferentes expresións. Valor do culto e da oración como expresións da relación con Deus e xeneradores do compromiso por un mundo mellor.

Bloque 8: La moral católica

- Valor dunha ética persoal e social como camiño de realización persoal e de convivencia social. Respeto hacia as diferentes opinións e comportamentos éticos en canto portadores dun sentido (1).
- Valor da fedelidade á propia conciencia e de sentido da responsabilidade. Toma de conciencia dos propios criterios e formas de pensar e de comportarse. Interés por adquirir unha escala de valores que oriente a conducta, as opinións e os compromisos persoais e sociais.
- Valor do evangelio como factor de humanización e fonte de moralidade. Valor da gratuidade e da solidariedade na actual sociedade de consumo. Aprezo dos principios que regulan a moral católica e da doutrina social da Igrexa.
- Respeto á vida propia e a dos demais (3,8). Actitude crítica e pacífica hacia a agresividade e a violencia (2). Rechazo de todo o que atenta contra o dereito á vida (1,3).
- Valor da sexualidade e da súa integración na personalidade humana na orde ao amor (6).
- Valor do matrimonio e da familia como expresión do amor e cauce de realización persoal e social (4,6).
- Actitude crítica e constructiva ante as realidades económicas, políticas, e culturais vixentes na sociedade (2). Interés por adquirir compromisos en favor da convivencia humana e da construción dun mundo mellor (2,4).

Bloque 9: A esperanza cristiá

- Valor da salvación otorgada por Deus ao xénero humano e á creación enteira.
- Compromisos que dimandan dela.
- Valor da ciencia e da técnica en canto favorecen ao desenrolo integral do home e promeven o progreso, a convivencia, a paz e a xustiza. Rechazo de todo o que degrada a dignidade humana e a convivencia entre os pobos (1,2,4).
- Valoración do compromiso cristián na vida pública e na construción dun mundo mellor. Admiración das persoas que traballan pola solidariedade, a xustiza, a paz e a liberdade (1,2).

C) Criterios de avaliación

SECUENCIA POR CICLOS DOS CRITERIOS DE EVALUCION

PRIMEIRO CICLO (1º – 2º ESO)

1- Localizar e estruturar as principais afirmacións da mensaxe cristiá, mediante o análise de documentos e testimonios escritos, para elaborar unha síntese coherente do mesmo e valorar a súa actualidade.

2- Coñecer e diferenciar algunhas características históricas, literarias e relixiosas da Biblia, mediante un estudo elemental do seu proceso de formación, de seus xéneros literarios e dos criterios de interpretación, para saber fundamentar e aplicar a mensaxe que transmite. Identificar na Biblia a rebelación progresiva de Deus, mediante a lectura e análise de textos bíblicos, para comprender cómo Deus se manifesta aos homes.

Asociar e valorar os contados do Antigo e do Novo Testamento, a partir do análise de textos e a relación entre as súas ideas esenciais, para constatar o dinamismo da historia da salvación e descubrir a rebelación progresiva de Deus.

3- Localizar e describir o marco xeográfico, social, político e relixioso dos evangelios, mediante o estudo de mapas, informacións e documentos daquela época e da actualidade, a fin de coñecer o contexto da vida de Xesús, comprender mellor a súa mensaxe e encontrar certa explicación á situación actual do país de Xesús.

Identificar os rasgos fundamentais da persoa de Xesús e as características da súa mensaxe, mediante o estudo de relatos evangélicos, para saber razoar por qué Xesucristo, morto e resucitado, é o centro da fe cristiá.

Sintetizar o mensaxe evanxélico sobre o reino de Deus, mediante o análise das parabras e dos discursos de Xesús, a fin de descubrir o seu profundo valor humanizador e as actitudes básicas da vida cristiá.

Reflexionar sobre as características do seguimento de Xesús, a partir dos relatos evanxélicos e de testimonios actuais, para comprender o que significa ser discípulo de Xesús e as existencias que leva consigo.

4- Profundizar na experiencia relixiosa comunitaria dos primeiros cristiáns, mediante o análise do libro dos Feitos e das Cartas de san Pablo, para saber fundamentar a existencia da Igrexa e as características da súa misión no mundo.

Coñecer a estrutura e organización da Igrexa, mediante a observación directa e o análise de comprender a súa función de servizos aos cristiáns e ao mundo.

Identificar os principais momentos, personaxes e feitos da vida da Igrexa na nosa comunidade autónoma, mediante a observación e a investigación histórica, para tomar conciencia das nosas raíces cristiás e da aportación da Igrexa á sociedade e á cultura.

5- Identificar e distinguir o valor expresivo dos sacramentos, a partir da súa función simbólica e da súa relación coa experiencia bíblica, para comprender o seu sentido na vida da Igrexa.

Adquirir unha visión global dos sete sacramentos, mediante a elaboración dun esquema sinóptico dos mesmos, para valorar a importancia dos sacramentos de iniciación e percibir o lugar central que ocupa a eucaristía.

Situar correctamente as festas e expresións religiosas populares na súa orixe e incidencia actual, mediante a súa relación cos acontecementos evanxélicos, para descubrir o seu sentido e compromiso persoal e social que entraña a súa celebración.

SEGUNDO CICLO (3º-4º ESO)

1- Coñecer os principais elementos que caracterizan a relixión, mediante a observación e o análise dos feitos religiosos, para definir os rasgos esenciais da mesma.

Identificar os rasgos característicos das grandes relixións da humanidade, mediante o estudo de documentos e o análise das súas creencias e comportamentos, para adquirir un coñecemento elemental de cada relixión e unha visión de conxunto de todas as relixións. Localizar e interpretar os principais textos da relixión católica, mediante o estudo de documentos, para clasificalos, comprendelos e valoralos.

2- Coñecer os criterios de interpretación das fontes cristiás (Escritura e Tradición), mediante o análise dalgúns documentos do Maxisterio da Igrexa, para aplicalos ao estudo das mesmas e saber relacionar o seu contido coa experiencia da cristiá actual.

Explicar os feitos que dan orixe a separación dos cristiáns, mediante o análise das circunstancias históricas nas que se produciron, para comprender mellor a situación actual e valorar a importancia da unidade.

3- Identificar os rasgos fundamentais da persoa e do mensaxe de Xesús, mediante o estudo dos relatos evanxélicos, para fundamentar a experiencia cristiá na morte e resurrección de Xesús.

Coñecer as principais confesións da fe en Xesucristo formuladas pola Igrexa ao longo da súa historia, para descubrir os rasgos característicos da fe en Xesucristo

4- Situar no tempo e no espazo os principais acontecementos da vida da Igrexa, mediante o análise de documentos históricos para valorar adecuadamente estes acontecementos no contexto no que se desenrolaron.

Coñecer as principais etapas e lugares de expansión do cristianismo, mediante o estudo e contribución a un mundo máis xusto e solidario.

1º-2º BAC

1- Valorar as mediacións das diversas relixións, mediante o coñecemento e o análise das mesmas, para comprender as diferentes maneiras que ten o home de comunicarse coa divindade.

Coñecer e valorar as principais manifestacións religiosas cristiás, mediante a observación e o análise das mesmas, para comprender que son expresións da experiencia relixiosa dun pobo e signos que manifestan a identidade do cristianismo.

2- Analizar que é o que diferencia a relixión doutras manifestacións cristianas, mediante o estudo e comparación das mesmas, para apreciar o que aporta a relixión á vida das persoas e a dos pobos.

Identificar e describir as relixións máis importantes que existen hoxe no mundo, mediante a utilización dun procedemento para analizar unha relixión, co fin de descubrir a riqueza humana e cultural que supón a variedade de relixións e valorar a aportación das mesmas á cultura da humanidade.

Coñecer cal debe ser a postura dos católicos fronte a outras manifestacións religiosas, mediante o estudo e o análise da realidade, para desenrolar actitudes de acollida, tolerancia e respecto.

D) Competencias básicas

1º CICLO (1º -2º ESO)

CONCEPTOS

Bloque 7: Liturxia e Sacramentos

- A liturgia cristiá en canto expresión dunha tradición viva e de carácter comunitario da Igrexa.
- Festas e celebracións máis significantes da Igrexa universal e na propia comunidade autónoma (7,8).
- O domingo, día do Señor.
- Os sacramentos: fundamentación bíblica, signos e símbolos, carácter, eficacia salvífica... Os sacramentos de iniciación.

Bloque 8: A moral católica

- A persoa humana como proxecto: crecer como persoas, vivir con autenticidade...(1).
- Xesucristo, fundamento da moral cristiá: modelo de identificación e pauta de conduta.
- O seguimento de Xesús: vivir e actuar como fillos de Deus e irmán uns dos outros.
  - O amor a Deus e a os demais.
  - As benaventuranzas (1,2).
  - Vivir na verdade e na xustiza (1,2)
  - Compromiso por un mundo mellor (1,2).

Bloque 9: A esperanza cristiá.

- A fe na resurrección de Xesús fundamenta a esperanza dos cristiáns no futuro do home e do mundo: a vida non termina coa morte.
- Sentido cristián da actividade humana, ordeada ao ben da humanidade e da creación enteira: hacia unha nova creación (1).

PROCEDEMENTOS

Bloque 7: Liturxia e sacramentos

- Identificar e seleccionar datos sobre obxectos, persoas e accións sagradas do entorno.
- Analizar e interpretar os símbolos e ritos cristiás.
- Relacionar a práctica actual das celebracións litúrgicas co seu sentido orixinal e coas experiencias máis significativas da condición humana.
- Confeccionar un cadro hipnótico sobre os sacramentos.

Bloque 8: A moral católica

- Seleccionar e organizar información sobre feitos e conductas relacionados coa problemática ético-moral (1)
- Localizar e analizar textos bíblicos e de magisterio da Igrexa que fundamentan a moral católica.
- Aplicar os valores evangélicos á propia vida e ás relacións humanas e sociais (1).

Bloque 9: A esperanza cristiá.

- Localizar e analizar textos bíblicos que fundamentan as grandes afirmacións da fe católica.
- Descubrir no entorno accións e comportamentos que son signos dun mundo novo.

ACTITUDES

Bloque 7: Liturxia e sacramentos

- Valoración das celebracións litúrgicas na vida da Igrexa. Valor da comunidade que se xunta para expresar e celebrar a súa fe. Sensibilidade haceda os compromisos litúrgicos que se derivan da pertenza a Igrexa.
- Interés por coñecer a orixe e actualidade dos sacramentos. Normativa da Igrexa sobre o domingo e os ritos de culto. Valor da eucaristía como fonte e aumento da vida cristiá.
- Valoración da dimensión artística e cultural dos obxectos de culto e das ceremonias religiosas.

Bloque 8: A moral católica

- Valor do amor como expresión da condición humana e síntese da mesaxe moral do evangelio (1,2). Interés por coñecer os valores, actitudes e normas morais que se desprenden da mensaxe evangélica (1,2). Tomar conciencia da propia responsabilidade na vivencia deses valores e a vez, da dificultade para vivilos.
- Actitude crítica ante as situacións do entorno que degradan a dignidade humana e a convivencia: inxustiza, desigualdade, marxinação, terrorismo, consumismo... (1,2,4,7).
- Estímulo ante unha concepción solidaria do mundo, a xustiza, a paz e a liberdade na vida diaria e nas relacións entre pobos (1,2,3,4).
- Valoración da propia liberdade da dos demais, diferenciandoa da libertinaxe.
- Aceptación dunha escala de valores que serva de criterio referencial a hora de valorar os acontecementos e a propia maneira de pensar e vivir (1).

Bloque 9: A esperanza cristiá

- Valor humanizador da fe cristiá na vida futura (1). Actitude de esperanza no futuro propio e da humanidade.
- Aceptación da parte de responsabilidade que ten cada un na súa realización personal, na súa loita contra as inxustizas e na construción dun mundo mellor (1,2,4).

Contidos transversais: educación moral e cívica (1), educación para a paz (2), educación para a saúde (3), educación para a igualdade entre os sexos (4), educación ambiental (5), educación sexual (6), educación do consumidor (7), educación vial (8).

2º CICLO (3º ESO)

SELECCIÓN E SECUENCIA DE CONTIDOS E CONCEPTOS

Bloque 1: O feito religioso

- O feito religioso e a relixión. Elementos que constitúen a experiencia religiosa (1). A idolatría, a superstición e a maxia. A increenza e as súas formas. As mediacións religiosas: linguaxe, símbolos, persoas, lugares e templos sagrados.
- Panorama relixión das grandes relixións: seus fundadores e súa historia, textos sagrados fundamentais, súa visión da existencia humana e da transcendencia... (1).
- O cristianismo e as demais relixións: similitudes, diferentas, relacións...
- A relixión na sociedade contemporánea: proceso de secularización, increenza religiosa, relixiosada popular, novas manifestacións da relixiosidade, sectas...

Bloque 2: A rebelación de Deus. A Biblia.

- Feitos e situacións históricas e culturais do mundo antigo e contemporáneo. Acontecementos bíblicos.
- A experiencia religiosa de Israel no contexto do judaísmo. Súa evolución cultural, relixiosa e política.
- Concepción cristiá da rebelación: natureza, conceptos fundamentais, fontes.
- A fe como desposta a rebelación.

Bloque 3: Xesucristo

- Rasgos descriptivos da personalidade de Xesús e seus apelativos de maestro, profeta e mesías. O testimonio apostólico: ¡ha resucitado!
- Sentido salvífico da morte e resurrección de Xesús.
- A fe cristiá en Xesús: Cristo e Señor, Deus e home, Salvador e liberador.

PROCEDEMENTOS

Bloque 1: O feito religioso

- Exercitarse na utilización dun procedemento para analizar as diferentas relixións.

- Distinguir os actos característicos da relixión Boutros actos propios da superstición, a maxia e idolatría.
- Descubrir a riqueza humana e cultural que supón a variedade de relixións (1)
- Analizar a relixiosidade das persoas e os grupos.
- Clasificar as distintas formas de relixión que existen ao noso arredor.
- Elaborar e interpretar esquemas e mapas históricos e xeográficos sobre as relixións.
- Analizar os factores históricos, xeográficos, culturais e políticos do fenómeno relixioso.
- Comparar os datos e conceptos das relixións en xeneral cos do cristianismo.

Bloque 2: A rebelación de Deus. A Biblia

- Analizar os textos bíblicos según as regras e métodos da hermenéutica bíblica.
- Localizar e relacionar textos do A.T e do N.T que fundamentan as grandes afirmacións da fe católica.
- Interpretar preguntas, estadísticas, cuestionarios sobre a experiencia relixiosa na sociedade actual.
- Saber utilizar e valor información escrita e audiovisual sobre a relixión católica e súas manifestacións
- Analizar e discernir os datos e interrogantes que as diversas áreas do currículo presentan sobre o cristianismo e relixión xeneral.

Bloque 2: A rebelación de Deus. A Biblia

- Analizar e interpretar os textos bíblicos según as regras e métodos da hermenéutica bíblica
- Relacionar uns textos bíblicos con outros
- Elaborar esquemas e gráficos a partir de datos bíblicos ou de información sobre a Biblia
- Localizar e analizar textos do N.T. que fundamentan as grandes afirmacións da relixión católica.

Bloque 3: Xesucristo

- Manexar e analizar as fontes de información sobre Xesús e o seu tempo
- Analizar os textos bíblicos e interpretalos según as regras e métodos da hermanéutica bíblica
- Confeccionar esquemas a partir dos datos bíblicos para estruturar o esencia da mesaxe de Xesús
- Relacionar uns textos bíblicos con outros (vg: feitos e palabra de Xesús)
- Relacionar as expresións relixiosas, artísticas e culturais co mensaxe evánxelico
- Relacionar as formulacións da fe cristiana co mensaxe e os acontecementos evanxelicos

ACTITUDES

Bloque 1: O feito relixioso

- Actitude favorable hacia todo o que beneficia a convivencia escolar, familiar, social e relixiosa (1,2,4).
- Valor da relixión como expresión da apertura do home a transcendencia e cauce da realización persoal (1)

- Actitude respetuosa hacia as diversas manifestacións da relixión católica (2). Valor dos signos e símbolos.
- Interés por coñecer o contexto social, político e histórico dos acontecementos máis significativos do cristianismo.

Bloque 2: A rebelación de Deus. A biblia.

- Valor da Biblia como palabras de Deus e fonte da fe para os cristiáns e par outras relixións. Estima dos textos bíblicos e interés por coñecelos e profundizar neles. Valor da lectura asidua da Biblia.
- Valor da cultura bíblica nas manifestacións artísticas, literarias e de pensamento.
- Valoración da actualidade e vixencia da mensaxe bíblica.
- Analizar textos do magisterio da Igrexa situándoos no seu contexto e relacionados cos textos bíblicos.

Bloque 3: Xesucristo

- Localizar e analizar textos bíblicos que fundamentan as grandes afirmacións da fe católica
- Analizar textos da tradición e do magisterio da Igrexa situándoos no seu contexto e relacionándoos cos textos bíblicos.
- Confeccionar esquemas e gráficos a partir de datos bíblicos e doctrinales para estruturar o esencial da mensaxe cristiá.

ACTITUDES

Bloque 1: O feito relixioso

- Valor da relixión como expresión da apertura do home a transcendencia e cauce de realización persoal (1). Actitude de respecto ante o feito maioritario de creencia en Deus (2). Actitude de comprensión ante o feito da increenza e valorización dos seus argumentos (1).
- Interés por coñecer a orixe, contexto e historia das grandes relixións. Actitude de respecto e admiración hacia seus fundaderos e hacia as diversas creencias religiosas.
- Aprezo dos valores humanos expresados nas diferentes relixións, nos seus símbolos, ritos e testimonios (1,2).
- Actitude de tolerancia e comprensión nas diferentes formas de relixiosidade e de pensamento (1,2,4). Interés por coñecer a relación entre as relixións das diversas culturas.

Bloque 2: A rebelación de Deus. A Biblia

- Aceptación da Biblia como fonte de fe e de vida para os creentes dalgunhas relixións e confesións (1).
- Valores da rebelación bíblica presentes na nosa cultura contemporánea. Valoración da Biblia pola súa vixencia e por súa influencia nas manifestacións artísticas e culturais.
- Valoración da fe cristiá como acollida e aceptación da rebelación bíblica.

Bloque 3: Xesucristo

- Valor da fe en Xesucristo como camiño da realización persoal e liberación de todo tipo de esclavidud.
- Valor do que aporta a fe en Xesucristo á evolución positiva da vida e da cultura.
- Valoración da importancia histórica de Xesucristo como unha das grandes figuras da humanidade (1,2).

2º CICLO 4º ESO

CONCEPTOS

Bloque 4: O Deus da fe cristiá

- O tema de Deus na cultura actual. Raíz antropolóxica da pregunta sobre Deus.
  - O ateísmo e a inderencia
  - A secularización
  - Sectas e movementos
  - Revitalización das relixións históricas
- O Deus rebelado por Xesús:
  - Concepción monoteísta e trinitaria (misterio de comunión). Fundamentación bíblica.
  - A fe da Igrexa en Deus Pai. Fillo e Espírito (a profesión de e ou o contido da fe no credo).

Bloque 5: Concepción cristiá do home

- Valor de ser humano na sociedade actual
  - Os dereitos humanos
  - Sentido da liberdade, da paz e da inxustiza (1,2)
  - A promoción da muller e a igualdade dos sexos (4).
  - Apertura á transcendencia
  - Signos de contradicción.
- Fundamentación antropolóxica e bíblica da dignidade do home e da muller (1,2,3,4)
  - Igualdade fundamental
  - Filiación divina e fraternidade universal
  - Desenrolo íntegro na liberdade, na verdade, na xustiza e na solidariedade.
  - Sentido da actividade e creatividade humanas
  - O futuro do home. Cristo, o home novo.
- A acción da Igrexa a favor do desenrolo íntegro do home e da fraternidade entre os pobos (2,3,4)

Bloque 6: A Igrexa

- Concepción dinámica da Igrexa no cumprimento da súa misión: evolución da súa estrutura, organización, doutrina e institucións ao longo da historia.
- Problemas históricos máis significativos que inciden na vida actual da igrexa.
  - Na súa relación con outras relixións
  - Na formulación da súa doutrina (concilios)
  - Na súa unidade (confesións cristiás)
- A Igrexa na historia:
  - Nace unha nova era: o cristianismo
  - Os primeiros séculos do cristianismo (ss. I-IV)

- A expansión do cristianismo. O monacato. Primeiros concilios. A cruz e a espada (ss. V-X)
- Separación das Igrexas de Oriente. Ordes mendicantes. Cruzadas. Feudalismo. Imperio (ss. XI-XV)
- RENacemento. Reforma protestante e renovación católica. Expansión por Oriente e America (s- XVI)
- Implantación en novos territorios. Conflictos fe razón.
- A relixiosidade burguesa (ss. XVII-XIX)
- A Igrexa no mundo contemporáneo (s. XX)
- Carácter misionero: nova evanxelización.
- Ao servizo do home e da sociedade

PROCEDEMENTOS

Bloque 4: O Deus da fe cristiá.

- Identificar e analizar a linguaxe sobre Deus na cultura actual.
- Analise comparativo das deversas posturas acerca de Deus, tanto das relixións como dos non creentes.
- Localizar e analizar textos bíblicos e de magisterio que fundamentan as grandes afirmacións da fe católica.
- Identificar os modos diversos da presentar a Deus na arte (pintura, música, cine, literatura...)

Bloque 5: Concepción cristiá do home

- Analizar, comparar e valorar as diversas concepcións sobre o home e o mundo que predominan na sociedade.
- Localizar e analizar textos bíblicos e de magisterio que fundamentan as grandes afirmacións da fe católica.
- Analizar e valorara acontecementos e testimonios que inciden na dignidade do home nos seus dereitos, tanto de forma positiva como negativa (1,2,4).

Bloque 6: A Igrexa

- Investigar e analizar datos sobre a acción da Igrexa nos campos da cultura, a educación e a promoción social.
- Discernir, analizar e valorar as afirmacións sobre a actividade da Igrexa na actualidade.
- Analizar textos do maxisterio actual da Igrexa sobre a súa vida interna e sobre o compromiso dos cristiáns no mundo actual.

ACTITUDES

Bloque 4: O Deus da fe cristiá

- Valoración dos aspectos positivos e negativos das diversas creencias acerca de Deus.
- Actitude de respecto hacia as diferetes posturas e conviccións (1,2). Valor do diálogo e do pluralismo (1,2,4).

- Valor da fe en Dios como expresión de apertura do home á transcendencia e cauce de realización humana. Actitude de respecto ante o feito maioritario da creencia en Deus (1,2). Interés por coñecer e comprender a fe da Igrexa en Deus.

Bloque 5: Concepción cristiá do home

- Actitude crítica e de respecto hacia as diversas concepcións do ser humano. Rechazo de todo o que degrada a súa dignidade e atenta contra os dereitos humanos (2,4).
- Aprecio dos valores inherentes á condición humana: libertade, igualdade, pluralismo, solidariedade, cooperación, convivencia, sexualidade...(1,2,3,4). Actitude de respecto hacia todo hombre y mujer, sin distinción de edad, raza, nacionalidad o condición sexual (4).
- Valor da vida como don de Deus e o máis valioso que se pode poseer (3). Valor do evangelio como factor de humanización. Toma de conciencia da filiación divina e da fraternidade universal (2,4).
- Valor da cultura como cauce de liberación e de realización persoal e social. Actitude de respecto e acollida hacia as culturas foráneas (2,4).

Bloque 6: A Igrexa

- Valor da acción misionera da Igrexa ao servizo do evangelio e do desenrolo dos pobos. Respeto das persoas e institucións mediante as cales se fai presente a Igrexa na actualidade.
- Interés por coñecer a aportación do cristianismo nos distintos ámbitos da actividade humana. Valoración crítica desta aportación en España e na propia comunidade autónoma.
- Actitude comprensiva hacia os personaxes e acontecementos históricos que protagonizaron a separación entre cristianos. Valoración positiva do que os une. Respeto dos comportamentos que dimanan da pertenza a unha relixión ou confesión cristiá. Valor do pluralismo.

Contidos transversais: educación moral e cívica (1), educación para a paz (2), educación para a saúde (3), educación para a igualdade entre os sexos (4), educación ambiental (5), educación sexual (6), educación do consumidor (7), educación vial (8).

2º CICLO (1º-2º BAC)

CONCEPTOS

Bloque 7: Liturxia e sacramentos

- As festas e celebracións religiosas en canto expresións da experiencia relixiosa do home e signos de identidade das diversas relixións. A relixiosidade popular.
- Carácter comunitario e celebrativo da liturgia católica. Sentido da liturxia, do culto e da oración.
- A práctica actual dos sacramentos e a súa importancia na vida da Igrexa. A eucaristía, fonte e incremento da vida cristiá.

Bloque 8: A moral católica

- Fundamentación da dimensión ética da vida humana (1,2,3,4,5,6,7,8):
  - Identidade e dignidade da persoa: razón, liberdade, conciencia, responsabilidade...
  - Relacións humanas e convivencia social
  - Valores, principios, leis...
- A moral cristiá (1): fundamentación, peculiaridades, criterios...
- Aplicación da moral cristiana a problemas concretos da moral persoal e social: vida humana (3), sexualidade (6), matrimonio e familia, relacións laborais, ecología (5), comunicación social.
- A integración dos cristiáns na sociedade actual: solidariedade (2), transformación das estruturas, compromiso por un mundo mellor (o reino de Deus), opción polos pobres... (1,2).

Bloque 9: A esperanza cristiá

- Visión de máis alá do home e do mundo nas diversas relixións.
- A esperanza dos cristiáns nun ceo novo e nunha terra nova: sentido da morte, a volta do señor, a resurrección dos mortos, a creación do mundo renovado (o reino de Deus).
- Xesucristo, Señor do mundo e da historia.
- O compromiso dos cristiáns no mundo: retos que plantea o impacto da ciencia e da técnica.
- Liberación temporal e salvación definitiva.

PROCEDEMENTOS

- Bloque 7: Liturxia e sacramentos

- Interpretar os signos e símbolos religiosos, os ritos e as celebracións a partir de seu significado orixinal e da súa evolución histórica.
- Valorar e comparar ritos doutras relixións e confesións cristiás cos ritos da Igrexa católica.
- Localizar e analizar textos bíblicos e de maxisterio que fundamentan as grandes afirmacións da fe católica.

Bloque 8: A moral católica

- Obter e seleccionar datos que permitan facer un análise fenomenolóxico da sociedade actual e descubrir os seus valores e contravalores.
- Analizar, comparar e valorar as diversas concepcións éticas que predominan na sociedade actual.
- Localizar e analizar textos bíblicos e de maxisterio que fundamentan as grandes afirmacións da fe católica.
- Coñecer, analizar e aplicar a doutrina social da Igrexa (2,4).
- Analizar e valorar determinados comportamentos éticos según seu contexto histórico (1).
- Descubrir e analizar os criterios que rexen o compromiso social dos cristiáns.
- Analizar e valorar acontecementos e testimonios que inciden na dignidade do home e nos seus dereitos, tanto de forma positiva como negativa (1).

Bloque 9: A esperanza cristiá

- Seleccionar e valorar datos e informacións sobre a evolución científico-técnica e as súas repercusións na actividade humana.
- Localizar e analizar textos bíblicos e de maxisterio que fundamentan as grandes afirmacións da fe católica.
- Analizar e comparar as diversas creencias no máis alá deste mundo.

ACTITUDES

Bloque 7: Liturxia e sacramentos

- Valor da liturxia na vida e misión da Igrexa. Valoración da comunidade que se reúne, expresa e celebra a súa fe.
- Actitude de respecto hacia as diversas manifestacións religiosas e hacia as persoas que se expresan nelas. Interés por obter datos e informacións obxetivas sobre as celebracións religiosas.
- Interés por coñecer os valores humanos que encerra a liturxia nas súas diferentes expresións. Valor do culto e da oración como expresións da relación con Deus e xeneradores do compromiso por un mundo mellor.

Bloque 8: La moral católica

- Valor dunha ética persoal e social como camiño de realización persoal e de convivencia social. Respeto hacia as diferentes opinións e comportamentos éticos en canto portadores dun sentido (1).
- Valor da fedelidade á propia conciencia e de sentido da responsabilidade. Toma de conciencia dos propios criterios e formas de pensar e de comportarse. Interés por adquirir unha escala de valores que oriente a conducta, as opinións e os compromisos persoais e sociais.
- Valor do evangelio como factor de humanización e fonte de moralidade. Valor da gratuidade e da solidariedade na actual sociedade de consumo. Aprezo dos principios que regulan a moral católica e da doutrina social da Igrexa.
- Respeto á vida propia e a dos demais (3,8). Actitude crítica e pacífica hacia a agresividade e a violencia (2). Rechazo de todo o que atenta contra o dereito á vida (1,3).
- Valor da sexualidade e da súa integración na personalidade humana na orde ao amor (6).
- Valor do matrimonio e da familia como expresión do amor e cauce de realización persoal e social (4,6).
- Actitude crítica e constructiva ante as realidades económicas, políticas, e culturais vixentes na sociedade (2). Interés por adquirir compromisos en favor da convivencia humana e da construción dun mundo mellor (2,4).

Bloque 9: A esperanza cristiá

- Valor da salvación otorgada por Deus ao xénero humano e á creación enteira.
- Compromisos que dimandan dela.

- Valor da ciencia e da técnica en canto favorecen ao desenrolo integral do home e promeven o progreso, a convivencia, a paz e a xustiza. Rechazo de todo o que degrada a dignidade humana e a convivencia entre os pobos (1,2,4).
- Valoración do compromiso cristián na vida pública e na construción dun mundo mellor. Admiración das persoas que traballan pola solidariedade, a xustiza, a paz e a liberdade (1,2).

E) Mínimos esixibles

PRIMEIRO CICLO

- 1- Localizar e estruturar as principais afirmacións da mensaxe cristiá**
- 2- Coñecer e diferenciar algunhas características históricas, literarias e relixosas da Biblia**
- 3- Localizar e describir o marco xeográfico, social, político e relixioso dos evangelios**
- 4- Profundizar na experiencia relixiosa comunitaria dos primeiros cristiáns**
- 5- Identificar e distinguir o valor expresivo dos sacramentos**

SEGUNDO CICLO E BACHARELATOS

- 1- Coñecer os principais elementos que caracterizan a relixión**
- 2- Identificar os rasgos fundamentais da persoa e do mensaxe de Xesús**
- 3- Situar no tempo e no espacio os principais acontecementos da vida da Igrexa**

5. AVALIACIÓN

5.1. AVALIACIÓN

Entendemos por avaliación non so coma la demostración por parte do alumnados sino ademáis que ditos obxectivos materialízanse na de forma actitudinal e co método poda avaliar no traxecto do formación. A programación didáctica do Departamento de Relixión Católica para dar cumprimento á nova orde aprobada o 25 de xaneiro de 2022, baséase na execución dos seguintes puntos:

- Ao longo de cada curso realizaranse para cada grupo tres sesións de avaliación parciais. Así mesmo, farase o seguimento da recuperación das materias ou dos ámbitos pendentes, se for o caso.
- O período abranguido entre a terceira avaliación parcial e a avaliación final dedicarase a actividades de apoio, reforzo, recuperación, ampliación e titoría.

Nese sentido, para o alumnado que teña partes sen superar logo realizada a terceira avaliación parcial, o equipo docente realizará un breve informe de avaliación individualizado que debe servir de base para o deseño das correspondentes actividades de recuperación. A cualificación definitiva da materia farase efectiva na avaliación final de curso.

5.2. CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Entendemos por avaliación non so coma la demostración por parte do alumnados sino ademáis que ditos obxectivos materialízanse na de forma actitudinal e co método poda avaliar no traxecto do formación. A programación didáctica do Departamento de Relixión Católica para dar cumprimento á nova orde aprobada o 25 de xaneiro de 2022, baséase na execución dos seguintes puntos:

- Ao longo de cada curso realizaranse para cada grupo tres sesións de avaliación parciais. Así mesmo, farase o seguimento da recuperación das materias ou dos ámbitos pendentes, se for o caso.
- O período abranguido entre a terceira avaliación parcial e a avaliación final dedicarase a actividades de apoio, reforzo, recuperación, ampliación e tutoría. Nese sentido, para o alumnado que teña partes sen superar logo realizada a terceira avaliación parcial, o equipo docente realizará un breve informe de avaliación individualizado que debe servir de base para o deseño das correspondentes actividades de recuperación. A cualificación definitiva da materia farase efectiva na avaliación final de curso.

AVALIACIÓN POR OBXECTIVOS

(AVALIACIÓN FORMATIVO-SUMATIVA DE CONTIDOS E PROCEDEMENTOS

MÉTODO)

COMPRENDER

- Definir os seguintes conceptos: Decálogo, Lei moral natural
- Elaborar un informe acerca do Reino de Deus empregando a Biblia
- Comparar unha mensaxe das Benaventuranzas cos valores imperantes no noso mundo actual

EXPRESARSE

- Facer un discurso co título: *O senso da vida e a esperanza*
- Investigar nas Encíclicas sociais o seguinte tema: A xustiza e a solidariedade
- Facer un esquema dos puntos centrais das grandes relixións

5.3. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

1. AVALIACIÓN DE OBXECTIVOS

1.1. AVALIACIÓN FORMATIVA DE CAPACIDADES E DESTREZAS

CAPACIDADES	DESTREZAS	ALUMNOS									
		A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10
COMPRENDER	definir conceptos										
	lectura comprensiva										
	obter informacións										
	distinguir										
ANALIZAR	discutir										
	valorar										
	sacar conclusións										
EXPRESARSE	oralmente										
	por escrito										
	investigar										
	esquematzar										

1.2. AVALIACIÓN FORMATIVA DE VALORES E ACTITUDES

5.4. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Procedementos de cualificación

Exemplo:

A nota final de cada avaliación será o resultado de tódolos datos avaliábles no proceso de ensinanza-aprendizaxe e non ha de responder unicamente aos resultados das probas obxectivas orais ou escritas. Por isto, establécese a seguinte porcentaxe: as probas obxectivas contarán un **40%** da nota e a avaliación continua un **60%**, Dentro deste 60% inclúense participación activa en clase, tanto nas postas en común así como en debates sobre temas ou outros aspectos traballados na clase; puntualidade na presentación dos traballos e exercicios; esforzo e traballo diario; actividades complementarias, interese por aprender e esforzo por mellorar; respecto ao profesor, compañeiros de clase, material.

Dentro das probas obxectivas incluíranse os contidos gramaticais, tanto teóricos coma de traducción, os exercicios de vocabulario e os contidos culturais.

Realizaranse polo menos dous exercicios escritos por avaliación con contidos gramaticais e de vocabulario. O primeiro destes exercicios contará o **30%** da nota e o segundo o **70%**. Os contidos gramaticais contan o **80%** da nota das probas obxectivas, equivalendo o **20%** restante, aos contidos culturais.

Teranse en consideración as faltas de ortografía, de forma tal que nas probas escritas podería baixarse ata dous puntos da nota do exercicio, sempre que o número de faltas sexa considerado excesivo. Agora ben, propoñeranse exercicios de recuperación que sirvan da aprendizaxe e corrección ortográfica.

5.5. CRITERIOS DE PROMOCIÓN

Entenderase que o alumno promociona cando supere os criterios da avaliación e cualificación anteriormente expostos. Entenderase como criterio de promoción o interese do alumno, así como a asistencia a clase que ten carácter obrigatorio, entendendo que un 20% de faltas de asistencias non xustificadas nunha avaliación será motivo para que o alumno non sexa avaliado de forma continua, xa que considerárase "abandono de asignatura".

6. MECANISMOS DE RECUPERACIÓN (Ningún alumno suspende esta materia)

7. PROGRAMA DE REFORZO PARA A RECUPERACIÓN DA MATERIA PENDENTE DOS CURSOS ANTERIORES (...)

Plan de traballo

Procedementos e instrumentos de avaliación

Criterios de cualificación

8. PROCEDEMENTO PARA A AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA DO ALUMNADO ABSENTISTA (...)

Non hai casos de interese.

9. METODOLOXÍA E RECURSOS DIDÁCTICOS

PROCEDEMENTOS

1. PROCEDEMENTOS-MÉTODO

- Lectura e interpretación adecuada dos textos relixiosos.
- Relacionar os problemas básicos da existencia humana con crenzas e prácticas relixiosas.
- Exercitar o diálogo aberto sobre as distintas posturas relixiosas.
- Emprego excitado da Biblia
- Análise da significación relixiosa nalgúns textos esenciais
- Esturcturación do esencial da mensaxe de Xesús.
- Descubrimento da íntima relación entre os feitos e as palabras de Xesús
- Descubrimento da mensaxe de Xesús nas distintas expresións artísticas: pintura, escultura, literatura, cine, música, cómic...
- Colleita de datos e análise do tema de Deus nos bloques de contidos das diversas arcas.
- Análise de interpretación do tratamento de Deus e dos temas relixiosos nos medios de comunicación social.
- Estudo comparado sobre as posturas diversas acerca de Deus.
- Contrastar a imaxe de Deus que revela Xesús e outras imaxes de Deus.
- Análise e avaliación de datos e estudos sobre o ser humano.
- Análise das situacións de opresión, pobreza e marxinação na sociedade actual.
- Análise e síntese das características da figura humana.
- Selección e clasificación de documentos escritos sobre a doutrina social da Igrexa
- Investigación e análise da dos datos dos medios de comunicación social sobre as relixións e sobre a Igrexa católica en concreto.
- Comentario de textos básicos das encíclicas sociais.
- Investigación e análise dos datos dos medios de comunicación social sobre as relixións e sobre a Igrexa Católica en concreto.
- Colleita de datos sobre a aportación que fai a Igrexa nos eidos da cultura, a educación, a promoción humana, a loita pola paz e pola xustiza...
- Análise e síntese das diversas imaxes do home e da sociedade que ofertan os distintos humanismos.
- Análise crítica para situar os descubrimentos científicos e técnicos no auténtico desenvolvemento humano.
- Elaboración de informes comparados sobre os puntos fundamentais das distintas relixións.
- Análise das distintas ofertas de liberación do ser humano que xorden dos distintos humanismos
- Comparación entre as diversas propostas da liberación e a salvación cristiá.
- Síntese das distintas ofertas de senso que se ofertan ó ser humano
- Identificación da problemática social do propio contorno mediante enquisas, entrevistas, cuestionarios...

DESTREZAS	CONTIDO	MÉTODO	VALOR-ACTITUDE
- Exposición correcta de ideas	sobre o Reino de Deus	mediante a obtención e rexistro de información diversas	potenciando a xustiza e a solidariedade humanas
- Estructuración do esencial	da mensaxe de Xesús	mediante a lectura comprensiva das benaventuranzas	potenciando o valor da humildade e a sinxeleza
- Avaliar as distintas ofertas de liberación	do ser humano que xorden os distintos humanismos	mediante a lectura comparativa dos textos orixinais	potenciando a tolerancia das ideas alleas.
- Identificar	feitos e situacións de pobreza, opresión e marxinación na sociedade actual	mediante unha análise da realidade concreta	potenciando a igualdade na liberdade de tódolos seres humanos
- Elaborar resumos e esquemas	acerca de textos pertencentes as Encíclicas sociais	mediante o emprego dos procedementos de análise e síntese	potenciando o recoñecemento activo da dignidade do ser humano
- Elaborar un informe	sobre os puntos centrais dos humanismos ateos máis salientables	mediante o estudo comparado de distintos textos significativos	potenciando a tolerancia
- Secuenciar en función do espacio e o tempo	as grandes propostas das grandes relixións	mediante a elaboración dun cadro significativo dos puntos centrais delas	potenciando o respecto

2. PROCEDEMENTOS – ESTRATEXIAS

DESTREZAS	CONTIDO	MÉTODO	VALOR-ACTITUDE
- Interiorizar e asumir deberes e obrigacións	con respecto ó valor da persoa humana	mediante a preparación e realización de debates sobre cuestións morais de actualidade	suscitando o interese pola persoa e o respecto ós demais, as súas respostas e opinións
- Colleita de datos	acerca da aportación que a Igrexa fai á cultura e ó desenvolvemento dos pobos	mediante a obtención e rexistro de informacións diversas	potenciando a valoración da historia e a cultura como canle de salvación que Deus oferta ós homes.
- Avaliar informacións	acerca da presenza da Igrexa nos Mass Media	mediante a lectura de artigo periodísticos	suscitando o interese polos medios de comunicación social como instrumentos de Evanxelización
- Exposición correcta de ideas	sobre a representación gráfica do sagrado	mediante a explicación dos trazos característicos da arte relixiosa ó longo da historia	
- Secuenciar en función do espazo e do tempo	a historia humana da relación con Deus	mediante o estudo e a análise de fontes históricas escritas	

Traballo autónomo

Os alumnos traballan no aula de forma autónoma, cada un no seu pupitre, cando se trata dos exercicios de contidos mínimos que deben resolver no término de cada tema del libro

Traballo en grupo

O traballo en grupo sucédese con xogos de competición entre dous grupos claramente diferenciados dentro do aula. A aprendizaxe é maior que no caso anterior

Aula flexible

O plan de traballo organízase en ocasións en función das necesidades do grupo de alumnos.

Aprendizaxe activa

Os alumnos participan activamente no aula

Funcionalidade das aprendizaxes

Os métodos para participar suelen funcionar cando hai un premio final

Motivación

Os alumnos permanecen activamente e motivados ó longo das clases

Interdisciplinaridade

Se levantará a man seguindo unha orde máis ou menos equilibrada e cada neno deberá gardar o seu turno para participar. Se promociona así o respecto ó próximo.

Aprendizaxe significativa

Podemos asegurar este punto

COMPRENDE-LOS PROBLEMAS RELIXIOSOS FUNDAMENTAIS

¿QUÉ?	¿COMO?
1.- O Decálogo como fonte de liberación e salvación	1.- Mediante a lectura dos textos bíblicos
2.- A Lei nova, Lei evanxélica	2.- Deduciendo as conclusións dos datos da Sagrada Escritura
3.- A liberación e a salvación	3.- Elaborando unha lista das accións salvadoras de Xesús
4.- O Reino de Deus iniciado por Xesús	4.- Estructurando o esencial da mensaxe de Xesús
5.- A xustiza	5.- Analizando as situacións de opresión e marxinação
6.- O anuncio do reino de Deus	6.- Buscando datos sobre a aportación da Igrexa no eido da promoción humana e na loita pola xustiza
7.- As benaventuranzas	7.- Comparando estas cos valores imperantes no mundo
8.- A pregunta polo senso	8.- Estudando comparativamente as distintas posturas acerca do tema
9.- As relixións na historia	9.- Distinguíndoas polas súas características específicas
10.- Os cristiáns na vida pública	10.- Poñendo exemplos da participación cidadá dende as esixencias do Evanxelio

ANALIZAR CRÍTICAMENTE A REALIDADE

¿QUÉ?	¿COMO?
1.- Ciencia e técnica	1.- Clasificar os usos positivos e negativos de ámbalas dúas
2.- Cultura	2.- Preparación dun debate sobre diálogo intelectual
3.- Persoa humana	3.- Facendo un esquema das distintas concepcións que os pensadores teñen dela
4.- Fe-Cultura	4.- Poñendo exemplos de situacións onde o diálogo entrámpalas dúas se ve amenazado
5.- Os humanismos ateos	5.- Sacar as conclusións sobre o que é o home Baixo as súas perspectivas
6.- Xustiza	6.- Discutindo en grupos sobre as elacións Norte – Sur
7.- Paz	7.- Traballando textos bíblicos sobre o tema e sacando as conclusións
8.- Diálogo interreligioso	8.- Esquemmatizando textos do Concilio Vaticano II
9.- Pobreza	9.- Poñendo exemplos de textos evanxélicos onde Xesús opta polos pobres
10.- Encíclicas sociais	10.- Sacar conclusións de varios textos significativos delas

EXPRESARSE CON PROPIEDAD, RIGOR E COHERENCIA

¿QUÉ?	¿COMO?
1.- Reino de Deus	1.- Expresar mediante un discurso oral os seus enunciados fundamentais
2.- Igrexa	2.- Facer unha composición acerca da orixe e misión da Igrexa
3.- Benaventuranzas	3.- Facer un esquema das ideas fundamentais
4.- Esperanza	4.- Investigar na Biblia que tipo de esperanza é a cristiá
5.- Sentido da vida	5.- Describir o sentido da vida dende a vida de Xesús
6.- Compromiso cristián	6.- Resumindo as situacións máis salientables onde a Igrexa ten que facerse presente
7.- Doutrina social da Igrexa	7.- Expresar por escrito os puntos centrais
8.- Dereitos humanos	8.- Investigar a súa orixe evanxélica
9.- Humanismos ateos	9.- Facer un esquema dos <i>mestres da sospeita</i>
10.- Diálogo Fe-Cultura	10.- Inventar un diálogo entre elas tomando como base un problema concreto

10. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

VALORES	ACTITUDES
<p>REALIZACIÓN PERSOAL</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Laboriosidade - Responsabilidade - Creatividade - Coherencia persoal - Ter un proxecto de vida - Superación de prexuízos
<p>COÑECEMENTO DA REALIDADE</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Busca da verdade - Razoabilidade - Flexibilidade intelectual - Propios criterios e argumentos - Valoración da historia e a cultura como canle da salvación que Deus oferta ós homes
<p>RECOÑECEMENTO ACTIVO DA DIGNIDADE DO SER HUMANO</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Diálogo - Tolerancia - Firmeza - Solidariedade - Respecto - Igualdade na liberdade

11. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES (...)

Non hai casos de interese.

12. FOMENTO DA LECTURA(...)

Non hai casos de interese.

13. TRATAMENTO E FOMENTO DAS TIC (...)

Non hai casos de interese.

14. PROGRAMACIÓN DA EDUCACIÓN EN VALORES (Tratamento de áreas transversais)

Medidas de atención á diversidade

A variedade de alumnos, de centros e ambientes culturais requiriría a elaboración duns materiais específicos para cada caso, e máis no área de Relixión.

Nos nosos materiais se ha ter en conta esta circunstancia de diversidade e bríndanse múltiples posibilidades de traballo capaces de atender a colectivos de diversa índole. No entanto, é o profesor, no contexto concreto da súa clase, o que debe seleccionar que contidos deben ser traballados e cales non. El é quen debe marcar que pasos hai que seguir e que metas hai que alcanzar.

Nas unidades didácticas inclúense contidos para aqueles alumnos que poden ampliar o desenvolvemento das súas capacidades. Tamén se ten en conta aos alumnos que teñen dificultades para realizar todo o desenvolvemento do proceso. Pensando nestes alumnos ofrécense sínteses moi breves e actividades sinxelas que facilitan o adecuado desenvolvemento.

En cada unidade didáctica, e especialmente no libro de programación, danse indicacións específicas para o tratamento da diversidade e suxírense exercicios de reforzo e de ampliación.

VALORES	ACTITUDES
<p>REALIZACIÓN PERSOAL</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Laboriosidade - Responsabilidade - Creatividade - Coherencia persoal - Ter un proxecto de vida - Superación de prexuízos
<p>COÑECEMENTO DA REALIDADE</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Busca da verdade - Razoabilidade - Flexibilidade intelectual - Propios criterios e argumentos - Valoración da historia e a cultura como canle da salvación que Deus oferta ós homes
<p>RECOÑECEMENTO ACTIVO DA DIGNIDADE DO SER HUMANO</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Diálogo - Tolerancia - Firmeza - Solidariedade - Respecto - Igualdade na liberdade

15. PROCEDIMENTOS PARA AVALIAR O DESENVOLVIMENTO E GRAO DE CUMPLIMENTO DESTA PROGRAMACIÓN (...)

Sen asuntos de interese.

16. PUBLICIDADE DA PROGRAMACIÓN (...)

Sen asuntos de interese.

---

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
VALORÁRASE OS ALUMNOS POR TODO O FEITO ATA A SEGUNDA AVALIACIÓN DESTE CURSO.	MÉTODOS AUDIOVISUALES SOBRE PELÍCULAS RELACIONADAS CON LA MATERIA DOS LIBROS SELECCIONADOS PARA CADA CURSO.
(BOA ACTITUDE E PARTICIPACIÓN NA AULA)	DEBATES E COLOQUIOS SOBRE AS DIFERENTES OPINIÓNS DOS ALUMNOS SOBRE A MORAL E OS VALORES QUE SE TRANSMITEN NAS CLASES.
(COMPRESIÓN DOS DISTINTOS TEMAS RELIXIOSOS E MORALES TRATADOS NAS CLASES)	EQUIPARAR OS LIBROS DE LECTURA OS VALORES RELIXIOSOS INCLUIDOS NESTES ASPECTOS.
(TRABALLO EN GRUPO NAS ACTIVIDADES E EXERCICIOS DESENVOLVIDOS DIARIAMENTE)	LECTURA E INTERPRETACIÓN ADECUADA DOS TEXTOS RELIXIOSOS.
	EXERCITAR O DIÁLOGO ABERTO SOBRE AS DISTINTAS POSTURAS RELIXIOSAS.
	DESCUBRIMENTO DA ÍNTIMA RELACIÓN ENTRE OS FEITOS E AS PALABRAS DE XESÚS.

Pode facerse tamén seguindo o modelo que se teña na programación didáctica respectiva

2. Avaliación e cualificación

Avaliación	Procedementos: ANÁLISE E AVALIACIÓN DE DATOS ESTUDIOS SOBRE O ALUMNO. ANÁLISE POR PARTE DO ALUMNADO DAS SITUACIÓN DE OPRESIÓN, POBREZA E MARXINACIÓN NA SOCIEDADE ACTUAL, ASÍ COMA A SÍNTESE DAS CARACTERÍSTICAS DO ALUMNO QUE XORDEN DO EVANXEO.
	Instrumentos: PUNTUACIÓN DE PUNTOS POSITIVOS OU NEGATIVOS EN FUNCIÓN DA ACTITUDE E A COMPRESIÓN DOS CONTIDOS RELIXIOSOS NAS CLASES.
Cualificación final	O RESULTADO DA MEDIA ARITMÉTICA DAS CUALIFICACIÓNS TRIMESTRAIS.
Proba extraordinaria de setembro	NON PROCEDE NESTE CASO
Alumnado de materia pendente	Criterios de avaliación: NON PROCEDE NESTE CASO
	Criterios de cualificación: NON PROCEDE NESTE CASO
	Procedementos e instrumentos de avaliación: NON PROCEDE NESTE CASO

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)

Actividades	POÑER EN PRÁCTICA NA SUA VIDA DIARIA NESTA TERCEIRA AVALIACIÓN, OS CONCEPTOS APRENDIDOS DURANTE A PRIMEIRA E A SEGUNDA AVALIACIÓN DO CURSO
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	RECORDO E VISUALIZACIÓN DE PELÍCULAS CON MENSAXES RELIXIOSOS E MORALES. LECTURA DA BIBLIA (NOVO TESTAMENTO), E OTROS LIBROS COMENTADOS NA AULA.
Materiais e recursos	INTERNET, DVDs, LIBROS.

4. Información e publicidade

Información ao alumnado e ás familias	Indicar o procedemento que o profesorado empregará para informar ao alumnado. PUBLICACIÓN NA PÁXINA WEB DO CENTRO.
Publicidade	Publicación obrigatoria na páxina web do centro.